

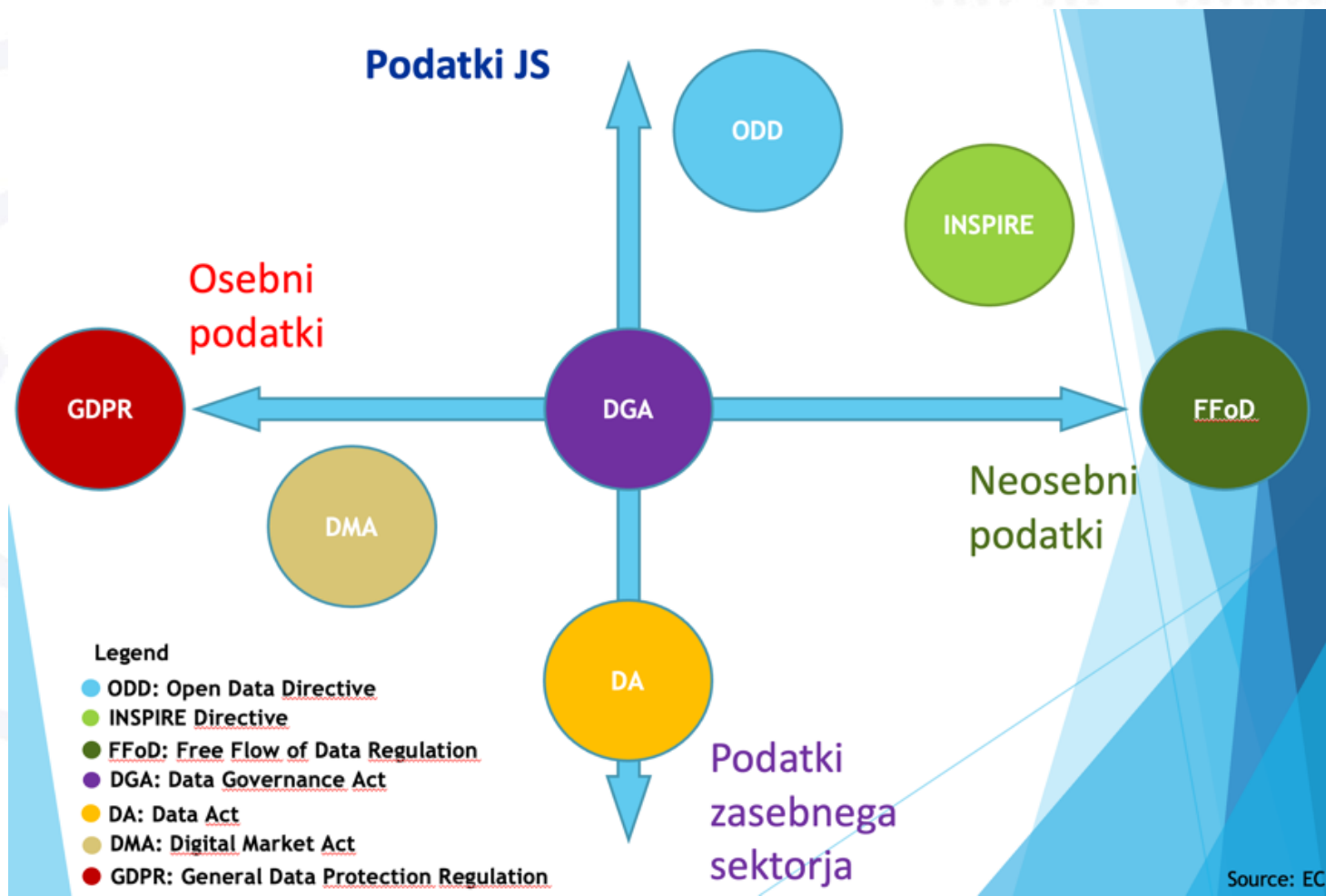
Zakonodajne novosti na področju podatkov

Novela ZDIJZ-G, EU Uredba o upravljanju podatkov, EU Uredba o podatkih

Mag. Aleš Veršič, Alenka Pšeničnik

Služba vlade RS za digitalno preobrazbo, Ministrstvo za javno upravo

Zakonodajni okvirji v EU za področje podatkov

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DOSTOPU IN PONOVI UPORABI INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA – NOVELA ZDIJZ-G

- **Nadaljnje implementira Direktivo 2019/1024/EU o odprtih podatkih in ponovni uporabi podatkov javnega sektorja** (opomba: direktiva med drugim določa tudi vključitev javnih podjetij v ureditev ponovne uporabe (na vodnem, energetske in prometnem področju ter področju poštnih storitev), kar v Sloveniji že velja;
- **Poglavitni cilj novele je vzpostavitev zakonske podlage za enostavno ponovno uporabo podatkovnih zbirk velike vrednosti (High Value Datasets - HVDs);**
- **Sprejeta je bila 27. 10. 2022**, veljati začne 15 dan po objavi v Uradnem listu Republike Sloveniji;
- **Pripravljen je predlog nove Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja**, ki določa seznam podatkovnih zbirk, ki so nabori podatkov velike vrednosti. Predlog Uredbe je v medresorskem usklajevanju.

Poglavitne rešitve NOVELE ZDIJZ-G

1. Ponovna uporaba raziskovalnih podatkov

(v čim večji meri omogočiti ponovno uporabo raziskovalnih podatkov, kadar gre za financiranje iz javnih sredstev)

- Raziskovalni podatki, ki so financirani iz javnih sredstev ter so jih raziskovalci, raziskovalne organizacije ali organizacije, ki financirajo raziskave, že objavili na svetovnem spletu v okviru institucionalnih ali tematskih repozitorijev, bodo na voljo brezplačno za ponovno uporabo.

2. Ponovna uporaba „podatkov velike vrednosti“

- Ponovna uporaba takšnih podatkov je povezana s pomembnimi koristmi za družbo, okolje in gospodarstvo, zlasti zaradi njihove primernosti za ustvarjanje storitev in aplikacij z dodano vrednostjo ter novih, visokokakovostnih delovnih mest ter zaradi števila potencialnih prejemnikov storitev in aplikacij z dodano vrednostjo, ki temeljijo na teh podatkih;
- Seznam kategorij določen v Prilogi I k Direktivi;
- Podrobnejši seznam podatkovnih zbirk je določen v predlogu nove Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja;
- Ponovna uporaba se omogoči: brezplačno, preko API vmesnikov, masovni prenos.

Poglavitne rešitve NOVELE ZDIJZ-G

3. Ponovna uporaba dinamičnih podatkov v realnem času

- Pri dinamičnih podatkih (vključno s podatki o okolju, prometu, satelitskimi podatki, meteorološkimi podatki ter podatki, ustvarjenimi s senzorji), sta pogoj za ekonomsko vrednost takojšna razpoložljivost in njihovo redno posodabljanje;
- Novela ZDIJZ-G; Na razpolaga morajo biti takoj po tem, ko so zbrani, ali v primeru ročnega posodabljanja takoj po spremembi nabora podatkov prek API vmesnikov;
- (Za katere podatkovne baze bo ta obveznost veljala bo določila uredba oz. izvedbeni akt EK – oziroma na njegovi podlagi nadaljnja novela Uredbe).

4. Povračilo mejnih stroškov

- Velja tudi zaradi anonimizacije osebnih podatkov in ukrepanja za varovanje zaupnih poslovnih informacij

Novela ZDIJZ-G in DOO + Implementacijski akt za HVDs

- API, masovni prenos (bulk)
- Visok socio-ekonomski potencial
- Geoprostorski podatki
- Opazovanje zemlje in okolje
- Meteorološki podatki
- Statistični podatki
- Družbe in lastništvo družb
- Mobilnost
- Se ne nanaša na knjižnice, muzeje in arhive
- Na voljo pod CC0 ali CC BY 4.0 licenco oziroma sorodno
- Izvedbena uredba se prične uporabljati 16 mesecev po začetku njene veljavnosti

Novela ZDIJZ-G in DOO + Implementacijski akt za HVDs

- **Geoprostorski podatki**

- Administrativne enote, REZI, Naslovi, Stavbe, Parcele (katastrske, referenčne, kmetijske)

- **Opazovanje zemlje in okolje**

- INSPIRE + ostala okoljska zakonodaja

- **Meteorološki podatki**

- Podatki iz meteoroloških postaj
- Klimatski podatki
- Vremenska opozorila
- Radarski podatki
- NWP modelski podatki

- **Statistični podatki**

- Brez mikropodatkov
- Podatki povezani s poročanjem

- **Družbe in lastništvo družb**

- Osnovni podatki o podjetjih
- Dokumenti in računi podjetja, ki vsebujejo računovodske in ostale izkaze, letna računovodska poročila

- **Mobilnost**

- INSPIRE (Transporno omrežje) + Nabori podatkov o celinskih plovniških poteh

Končna faza implementacije OPEN DATA DIREKTIVE

- **Končna faza** implementacije Direktive 2019/1024/EU bo sledila po sprejemu izvedbenega akta Evropske komisije, s katerim bo **določen enotni seznam podatkovnih baz**, ki jih gre odpreti v vseh državah EU na način odprtih podatkov;
- Priprava izvedbenega akta s strani Komitološkega odbora, v okviru katerega Evropska komisija tesno sodeluje z nacionalnimi strokovnjaki;
- Enotni seznam naborov podatkov velike vrednosti bo predhodno usklajen z vsemi državami članicami;
- Izvedbeni akt lahko določi širitev seznama podatkovnih zbirk, ki predstavljajo nabore podatkov velike vrednosti.

Uredba o upravljanju podatkov - DGA

- **Vzpostavitev varnega okolja za ponovno uporabo do varovanih podatkov** (poslovna skrivnost, statistična zaupnost, pravice intelektualne lastnine ali varstvo osebnih podatkov)
- **Vzpostavitev enotne informacijske točke**
- **Določitev pristojnih organov**
- **Imenovati člane v Evropski odbor za podatkovne inovacije**
- **Ponudniki storitev za izmenjavo podatkov**
 - Med imetniki – pravnimi osebami in potencialnimi ponovnimi uporabniki (vključno z omogočanjem tehničnih storitev za izmenjavo, platform)
 - Posredniki med posamezniki, ki želijo dati svoje osebne podatke na razpolago in potencialnimi uporabniki
 - Storitve podatkovne kooperative
- **Priznane organizacije za podatkovni altruizem**

Objavljena 3.6.2022, rok za implementacijo 3.9.2023

Uredba o harmoniziranih pravilih za pravičen dostop do podatkov in njihovo uporabo (Akt o podatkih - DA)

Posebni cilji predloga uredbe so:

- Potrošnikom in podjetjem olajšati dostop do podatkov, ki jih hrani zasebni sektor, in njihovo uporabo, obenem pa ohraniti spodbude za naložbe v načine ustvarjanja vrednosti na podlagi podatkov.
- Olajšati prehajanje med storitvami v oblaku in na robu (Edge computing).
- Omogočiti uporabo podatkov, ki jih hranijo podjetja, organom javnega sektorja ter institucijam, agencijam ali organom Unije v nekaterih primerih, ko obstaja izjemna potreba po podatkih.
- Vzpostaviti zaščitne ukrepe za preprečevanje nezakonitega prenašanja podatkov brez obvestila s strani ponudnikov storitev v oblaku.
- Omogočiti razvoj standardov interoperabilnosti za ponovno uporabo podatkov med sektorji.

2. Kompromisni predlog*

Hvala za vašo pozornost!

LinkedIn

Aleš Veršič
aversic@gov.si

Alenka Pšeničnik
alenka.psenicnik@gov.si

<http://www.widewalls.ch/artist/banksy/>